2026
(Regular)
Philosophy (Core)
Paper Code : PH-CE-4234
Paper Name : Indian Theory of Reality

Time : 2½ hours ***Full Marks : 60***

The figures in the margin indicate full marks for the questions
Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following questions : 1×7=7
তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া ঃ

a) Write the name of the most popular text of Samkhya Philosophy.
সাংখ্যা দর্শনৰ সর্বাধিক জনপ্রিয় গ্রন্থখনৰ নাম লিখা ।

b) What are the changes of two kinds of Gunas ?
গুণৰ পৰিবর্তনৰ দুটা প্রকাৰ কি কি ?

c) "Brahma Satya Jagat Mithya", which philosophical system is associated with this statement ?
"ব্রহ্ম সত্য, জগত মিথ্যা" - এই উক্তিটোৰ লগত কোনটো দার্শনিক সম্প্রদায় জড়িত ?

d) What is the name of the main book of Vedanta Philosophy ?
বেদান্ত দর্শনৰ মূল গ্রন্থখনৰ নাম কি ?

e) Are Brahman and Atman different in Sankara's Advita Vedanta?
শংকৰাচার্যৰ অদ্বৈত বেদান্তত ব্রহ্ম আৰু আত্মা ভিন্ন হয়নে ?

f) What is Pragabhava in Vaisesika Philosphy ?
বিশেষিক দর্শনত প্রাগ অভাৱ কাক বোলে ?

g) Ramanuja's theory of causation is known as Brahmaparivamavada/Prakrti-Parinamavada/

Contd..

Brahmavivartavada. (Choose the correct answer)
ৰামানুজৰ কাৰ্য্যকাৰণবাদক ব্ৰহ্মপৰিণামবাদ / প্ৰকৃতি পৰিণামবাদ / ব্ৰহ্মবিৱৰ্তনবাদ বুলি জনা যায় । (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Answer the following questions in brief : 2×4=8
তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া ঃ

a) What are the five physical elements according to Vaisesika system ?
বৈশেষিক দৰ্শন মতে পাঁচটা ভৌতিক পদাৰ্থ কি কি ?

b) What are the ultimate realities of Samkhya Philosophy ?
সাংখ্য দৰ্শনৰ পৰম সত্তাকেইটা কি কি ?

c) Why Samkara considers Brahman alone as real in his Advaita Vedanta ?
কিয় শংকৰাচাৰ্য্যই তেওঁৰ অদ্বৈত বেদান্তত কেৱল ব্ৰাহ্মণক প্ৰকৃত সত্য বুলি গণ্য কৰে ?

d) Why is Ramanuja's Vedanta known as Visistadvaitavada ?
ৰামানুজৰ বেদান্তক কিয় বিশিষ্টদ্বৈতবাদ বুলি জনা যায় ?

3. Answer ***any three*** of the following questions : 5×3=15
তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ *যিকোনো তিনিটা* ৰ উত্তৰ লিখা ঃ

a) Write a short note on plurality of Purusa of Samkhya Philosophy ?
সাংখ্য দৰ্শনত বহুপুৰুষবাদ তত্বটোৰ বিষয়ে এটি চমুটোকা লিখা ।

b) What is the difference between Prior non-existence and posterior non-existence ?
প্ৰাগভাব আৰু ধ্বংসভাব ৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা ।

c) Explain the nature of Jiva and Brahman after Ramanuja's vedanta philosophy.
ৰামানুজৰ বেদান্ত দৰ্শন অনুসাৰে জীৱ আৰু ব্ৰহ্মৰ প্ৰকৃতি ব্যাখ্যা কৰা ।

d) Explain Samkaracharya's conception of Brahman.
শংকৰাচার্য্যৰ ব্রহ্মৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা ।

e) Explain Vaisesika category of Substance.
বৈশেষিক সম্প্রদায়ৰ দ্রব্যৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা ।

f) How does Sankaracharya explain the concept of 'Atman or Self' ? Explain.
শংকৰাচার্যই 'আত্মাৰ' ধাৰণাটো কি ধৰণে ব্যাখ্যা কৰিছে বহলাই লিখা ।

4. Answer ***any three*** of the following questions 10×3=30
তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ *যিকোনো তিনিটাৰ* উত্তৰ লিখা ঃ

a) Describe Samkhya theory of Evolution. Is it a Teleological process ? 5+5=10
সাংখ্য দর্শনৰ ক্রম বিকাশ তত্ত্বটো বর্ণনা কৰা । এইটো উদ্দেশ্যমূলক প্রক্রিয়া নে ?

b) Explain Vaisesika Atomistic theory of creation. How is Vaisesika Atomism different from Greek atomism ? Explain. 6+4=10
সৃষ্টি সম্পর্কীয় বৈশেষিক পৰমাণুবাদ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা । বৈশেষিক পৰমাণুবাদ গ্রীক পৰমাণুবাদৰ পৰা কিদৰে পৃথক ? ব্যাখ্যা ক ৰা ।

c) What is Satkaryavada ? What are the arguments given by the Samkhya System in favour of Satkaryavada ? Discuss. 2+8=10
সৎকার্য্যবাদ কাক বোলে ? সৎকার্য্যবাদৰ সমর্থনত সাংখ্যসকলে আগবঢ়োৱা যুক্তিসমূহ কি কি ? আলোচনা কৰা ।

d) Discuss the various charges of Ramanuja against Sankara's doctrine of Maya. Is Maya a pure illusion according to Advaita Vedanta ? 8+2=10
শংকৰাচার্য্যৰ মায়াবাদৰ বিৰুদ্ধে ৰামানুজে আগবঢ়োৱা বিভিন্ন যুক্তিসমূহ আলোচনা কৰা । অদ্বৈত বেদান্ত অনুসাৰে মায়া হৈছে মিথ্যা বা ভ্রম । সত্য নে ?

e) What is Prakriti in Samkhya Philosophy ? Discuss five proofs for the existence of Prakriti. 10

সাংখ্য দর্শনত প্রকৃতি মানে কি ? প্রকৃতিৰ অস্তিত্ব সম্বন্ধে পাঁচটা প্রমাণ আলোচনা কৰা ।

f) Discuss Sankara's concept of Nirguna Brahman. Give reasons to justify that Sankara is an Advaita thinker. 5+5=10

শংকৰাচার্যৰ নির্গুণ ব্রহ্মৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা । সংকৰাচার্য যে অদ্বৈতবাদী তাৰ সমর্থনত যুক্তি দিয়া ।

■■■